

PHƯƠNG PHÁP GIÁO DỤC TẠI NHÀ Ở MỘT SỐ NƯỚC CHÂU Á

PHẠM THỊ KIM PHƯỢNG - Email:kphuong_2004@yahoo.com

VƯƠNG HỒNG HẠNH - Email:hanhvuong1102@yahoo.com

PHẠM TUYẾT NHUNG - Email: nhungonline2000@yahoo.com

Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam

Tóm tắt: Homeschool - dạy trẻ học tại nhà đang là một mô hình/xu hướng giáo dục khá phát triển ở các nước tiên tiến. Phong trào giáo dục tại nhà bắt đầu vào những năm 1970, khi John Holt - nhà lí luận giáo dục, người ủng hộ cải cách giáo dục bắt đầu tranh cãi rằng việc tập trung vào giáo dục học đường tạo ra môi trường mang tính cưỡng chế trẻ em. Dù được gọi nhiều tên khác nhau nhưng hình thức của phong trào giáo dục này là phụ huynh không gửi con vào học tại trường lớp chính thức mà con họ được học tại nhà. Phụ huynh sẽ dựa vào năng lực, sở trường, sở thích của con để thiết kế chương trình giảng dạy phù hợp với từng đứa con của mình. Bài viết đề cập tới phương pháp dạy trẻ học tại nhà ở ba quốc gia Châu Á: Indonesia, Malaysia và Singapore, ưu điểm và khó khăn khi thực hiện phương pháp này, thông tin này góp phần làm phong phú bức tranh tổng thể về phương pháp giáo dục tại nhà ở các quốc gia trên thế giới.

Từ khóa: Phương pháp; phương pháp giáo dục; giáo dục tại nhà; Châu Á.

(Nhận bài ngày 20/10/2017; Nhận kết quả phản biện và chỉnh sửa ngày 10/12/2017; Duyệt đăng ngày 25/12/2017).

1. Đặt vấn đề

Giáo dục (GD) tại nhà (homeschool) là lựa chọn cho phép cha mẹ dạy con ở nhà thay vì đưa đến trường. Phong trào GD tại nhà bắt đầu vào những năm 1970, khi John Holt - nhà lí luận GD, người ủng hộ cải cách GD bắt đầu tranh cãi rằng việc tập trung vào GD học đường tạo ra môi trường mang tính cưỡng chế trẻ em. Sau đó, Raymond Moore - cũng là nhà lí luận GD, tiếp tục khẳng định cho trẻ đi học sớm là bất lợi, trẻ nên được học ở nhà cho đến khi lên 8-9 tuổi. Tác phẩm "Home Grown Kids" (Gia đình nuôi lớn trẻ thơ) năm 1981 của Moore nhanh chóng nổi tiếng và thường là cuốn sách đầu tiên các em nhỏ học ở nhà chọn đọc.

Michael Farris là một trong số những nhà lãnh đạo mới của phong trào, sáng lập Hiệp hội bảo vệ tính hợp pháp của GD tại nhà năm 1983. Trong khi các nhà lãnh đạo cũ tập trung giải phóng trẻ em khỏi những khó khăn khi tham gia hệ thống GD chính quy, kích thích sự sáng tạo bên trong và khuyến khích theo đuổi sở thích thì các nhà lãnh đạo mới lại tạo ra tầm nhìn xã hội và tôn giáo cực đoan, mong muốn biến đổi nước Mỹ thành một quốc gia có nền tảng niềm tin Cơ đốc giáo. Tuy nhiên, sau này GD tại nhà phát triển nhanh chóng, trở thành một phương án GD thay thế được chấp nhận rộng rãi mà không phải vì lí do tôn giáo.

Homeschool - dạy trẻ học tại nhà thay vì đến trường đang là một mô hình/xu hướng GD khá phát triển ở các nước tiên tiến. Ở nhiều nơi trên thế giới như Úc, Mỹ, Anh và Canada, homeschool không mới. Tại Mỹ, mô hình này xuất hiện từ những năm 1960 và tới nay đã có tới 2 triệu trẻ em đang học ở nhà, chiếm khoảng 3-4% số trẻ em đang độ tuổi tới trường. Ở Canada, nơi có khoảng 22.000 học sinh (HS) học tại nhà, một điều tra của Trung tâm GD Tại nhà năm 2006 về 5.800 trường hợp trong cả nước cho thấy 94% HS này đạt kết quả cao hơn mức trung bình của các bạn cùng tuổi đang học tại trường, cả về kiến

thức và năng lực.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái niệm phương pháp giáo dục tại nhà

GD tại nhà được định nghĩa là hình thức GD trẻ không chính quy tại nhà, dưới sự hướng dẫn của phụ huynh hoặc gia sư, đối lập với hình thức GD chính quy ở trường công lập hoặc tư thục.

Vào cuối những năm 1980, tại các nước phương Tây, đặc biệt là Mỹ và Anh, xuất hiện phong trào GD tại nhà, trường học tại nhà hay "không học ở trường lớp chính thức" (homeschooling, unschooling). Dù được gọi nhiều tên khác nhau nhưng hình thức của phong trào GD này là phụ huynh không gửi con vào học tại trường lớp chính thức mà con họ được học tại nhà. Phụ huynh sẽ dựa vào năng lực, sở trường, sở thích của con để thiết kế chương trình giảng dạy phù hợp với từng đứa con của mình.

Triết lí của lối GD này là: 1/Tập trung vào HS hơn là tập trung vào nội dung chương trình (khác với kiểu GD ở hệ thống trường lớp chính thức là tập trung vào nội dung chương trình); 2/Làm cho HS trở nên năng động và thúc đẩy sự tham gia của chính HS thiết kế việc học của mình; 3/Thúc đẩy tính độc lập cho HS; 4/Phát triển tính sáng tạo, sự tự tin; 5/Khước từ với các hình thức thi đua, điểm số hoặc phân lớp học.

2.2. Một số vấn đề về giáo dục tại nhà ở Indonesia

Nếu một nhà GD học hoặc quan sát viên đến Indonesia tìm hiểu hệ thống trường học, họ có thể lắc đầu khi thấy một hiện tượng rất phổ biến ngay trong trường học công lập, đó là HS được đối xử như rô bốt, hệ thống GD muốn người học có cùng đam mê và các kĩ năng.

Thay vì hỗ trợ HS có đam mê và tài năng riêng, phát triển kĩ năng, sáng tạo và đổi mới - nhiều giáo viên dạy HS đạt thành tích cao chỉ trong một vài bài học, đặc biệt là trong các môn học thuật như toán học và khoa học. Trên thực tế, cách áp dụng hệ thống GD như vậy, GD ở

Indonesia đã phát triển một cách dè dặt và chậm chạp.

Cảm thấy không thoải mái với hệ thống này, nhiều phụ huynh quyết định chọn phương pháp GD tại nhà, dưới hình thức gia đình GD tại nhà. Thông qua các trang web và sách trong nước, sách nước ngoài, nhiều thông tin về GD tại nhà được biết đến. Trong gia đình GD tại nhà, phụ huynh biết nhiều hơn về thế giới GD tại nhà, phương pháp này có thể khiến chúng ta thay đổi cách nghĩ về phương pháp GD thích hợp. Niềm say mê học tập được hồi sinh, điều mà không dễ dàng có được khi học tại trường. HS có thêm thời gian để sửa chữa thói quen và thái độ, và tìm hiểu sâu về tôn giáo vì tiết học tôn giáo ở trường rất ít. Ngoài ra, HS có thêm thời gian để phát triển các kỹ năng.

Sau những ngày đầu tiên học tại nhà, HS được tham gia vào các cộng đồng GD tại nhà - nơi chúng được gặp gỡ những người tốt và giúp chúng nâng cao kiến thức và các kênh học đại học như trường đại học. Ngoài ra, người học lĩnh hội thêm thông tin về các chương trình GD tại nhà (hội trại và hội thảo) nhằm tối ưu hóa quá trình học tập. Các chủ đề ở hội thảo như: Chuyển đi đã ngoại, tìm hiểu về thiên nhiên và Kỹ năng sinh tồn.

Vì vậy, HS có cơ hội cân nhắc kỹ lưỡng giữa phương pháp GD tại nhà và toàn bộ hệ thống GD quốc gia. Ngoài lịch học, người học có thể dành thời gian tìm hiểu nhiều loại hình và phương pháp GD khác nhau, và những trải nghiệm kích lệ bên ngoài hệ thống GD.

Trên thực tế, phần lớn người dân Indonesia không biết homeschool thực chất là gì - ngay cả những người trong nhóm quản trị GD. Phương pháp này thực tế không phải là điều mới mẻ ở đất nước này. Nó đã được hợp pháp hóa trong hiến pháp quốc gia về GD tại gia.

Đây có thể là một trong những lý do về sự phong phú trong cộng đồng GD tại nhà - nhưng so với các gia đình trường học công lập, thì các gia đình học tại nhà chỉ là một nhóm nhỏ. Xu hướng học tại nhà ở Indonesia rất ít. Hầu hết mọi người đều cho rằng dạy học tại nhà là một hình thức học sang trọng; chỉ dành cho công dân giàu có hoặc bận rộn, và trẻ em có nhu cầu đặc biệt. Nếu không, cha mẹ chỉ GD con cái tại nhà khi đứa trẻ gặp khó khăn trong giao tiếp xã hội và trường học.

Trong thực tế, có rất nhiều tổ chức tự nhận là cơ sở GD tại nhà. Cha mẹ HS tốn tiền để trẻ gia nhập tổ chức này (chi phí không rẻ). Tại đây, HS học trong một ngôi trường nhỏ, thời gian học ngắn hơn, một đến hai tiếng/lần học, ba lần học/tuần.

Để tránh trẻ em bị cô lập - như các trường dạy trẻ tại nhà trên khắp thế giới đã làm - các gia đình học tại nhà tìm kiếm các cộng đồng để chia sẻ, tổ chức các hoạt động GD cho gia đình và tổ chức các buổi hội thảo cho cha mẹ.

Tuy nhiên, để hợp pháp phương pháp GD tại nhà, vẫn cần một cuộc đấu tranh lớn và những cố gắng nỗ lực. Trên thực tế, HS theo phương pháp học tại nhà chỉ cần học và tham gia kì thi (thi quốc tế hoặc quốc gia) để có thể hợp pháp như HS viên học chính thức ở trường học và có thể tiếp tục học đại học nếu muốn.

Giai đoạn đầu, gia đình học tại nhà ở Indonesia thường phàn nàn rằng Chính phủ gây khó dễ trong thủ

tục công nhận tính hợp pháp của hình thức GD này. Họ phải trả phí - đôi khi trả phí cao - để tham gia các kì thi, mặc dù họ đã hoạt động độc lập về nhiều mặt. Chúng tôi thường xuyên nghe tin thời gian HS học tại nhà nhận bằng tốt nghiệp lâu hơn so với HS học trường học thông thường.

Hiện nay, những người tham gia phương pháp học tại nhà chuẩn bị chào đón tin tốt lành - số lượng người muốn tìm hiểu về phương pháp học này và bắt đầu theo học tại trường (chuyển đổi từ GD trường công lập sang GD tại nhà). Cộng đồng gia đình GD tại nhà cũng ngày càng phát triển, đấu tranh để nâng cao kỹ năng, các hoạt động của cộng đồng này, và đơn giản hóa thủ tục pháp lí. Cộng đồng GD tại nhà ở Indonesia mong đợi rằng khi phương pháp học tại nhà ngày càng phát triển tại đất nước này thì các gia đình GD tại nhà của người Indonesia sẽ dễ dàng hoàn thành các thủ tục pháp lí.

2.2.1. Các hình thức học tại nhà ở Indonesia

Có 4 hình thức học tại nhà ở Indonesia: Thứ nhất, bạn trả tiền để giáo viên đến và dạy trẻ tại nhà bạn; Thứ hai, bạn chở con đến nơi khác, học cùng với những đứa trẻ khác; Thứ ba, con bạn bé quá, thay vì cho chúng tham gia nhóm chơi tập thể, bạn nên tìm các phụ huynh có trẻ trong nhóm tuổi mẫu giáo, hẹn gặp để bọn trẻ được tụ tập cùng nhau; Thứ tư, cha mẹ là người thầy duy nhất của con mình.

Với tư duy sáng tạo và sự tận tâm, nhiệt tình của cha mẹ, trẻ em sẽ có một nền GD tuyệt vời. Tài liệu về phương pháp GD này được bán khá đa dạng tại các hiệu sách địa phương để giảng dạy các môn học chính. Ngoài ra, tài nguyên trực tuyến rất sẵn có, chúng ta có thể tìm hiểu để bổ sung vào kho tài nguyên dạy và học theo phương pháp này.

2.2.2. Một số điều cần biết về giáo dục tại nhà ở Indonesia

a/ Hàng xóm và gia đình bạn sẽ tiếp tục hỏi về việc xã hội hóa trẻ em. Ngay cả khi bạn đã giải thích, họ sẽ không tin, cho đến khi con bạn có những người bạn tốt cùng chơi trong nhà bạn.

b/ Nên có thư viện gia đình, phần lớn thư viện sẽ hỏi mã số HS (ID) ở trường của con bạn khi bạn đăng kí thành viên. Trẻ học tại nhà không có ID và không thể nộp đơn xin làm thành viên thư viện.

c/ Bạn nên lái xe đến làng gần nhất để đi bộ và hòa mình vào thiên nhiên. Ở Indonesia, phần lớn đối tượng tham gia GD tại nhà đều sống trong thành phố và hầu hết các thành phố không có công viên phù hợp với nhu cầu đi dạo và hòa mình vào thiên nhiên. Vì vậy, họ sẽ lái xe đến ngôi làng gần nhất nếu cần đi dạo.

d/ Hàng xóm ngưỡng mộ sự hiểu biết của bạn, họ nghĩ rằng bạn rất thông minh để tự dạy bọn trẻ. Các môn Toán, Ngoại ngữ, Khoa học, Địa lí, Viết... Họ nghĩ rằng bạn siêu việt tất cả những môn này. Họ không biết rằng bạn và con bạn đang cùng nhau học thông qua các quy trình. Họ cũng nghĩ rằng bạn giỏi như hiệu trưởng nhà trường, vì bạn quản lí việc học tập và thi cử của con.

e/ Bạn trở nên thông thái vì bạn phải tìm hiểu về các luật liên quan tới GD tại nhà ở Indonesia. Bạn không thể áp dụng luật pháp của quốc gia khác vì hệ thống luật

kở các nước không giống nhau. Để tìm hiểu về luật GD tại nhà ở Indonesia, bạn cũng phải đọc các luật về quyền bảo vệ trẻ em và quyền gia đình. Điều đó đồng nghĩa với trẻ con có thể được GD tại nhà nhờ bố mẹ.

f/ Facebook giúp bạn rất nhiều. Nếu bạn theo phương pháp GD tại nhà và có tài khoản Facebook, tài khoản này rất hữu dụng. Bạn nhận được thông tin về các gia đình GD tại nhà khác, các nhóm hỗ trợ, và facebook giúp bạn hiển thị hành trình GD tại nhà của bạn. Hành trình của bạn sẽ truyền cảm hứng cho các gia đình GD tại nhà khác và bạn sẽ được truyền cảm hứng từ các hoạt động của các gia đình GD tại nhà. Sự tương tác này sẽ khích lệ tinh thần GD tại nhà. Nhưng hãy cẩn thận tình trạng quá tải thông tin.

g/ Bạn có thể làm bài tập trên sàn nhà và đọc sách trên giường. Đó là nơi ưa thích nhất nếu so sánh chúng với bàn ăn. Indonesia là đất nước nhiệt đới với thời tiết nóng, mọi người thích thực hiện các hoạt động trên sàn nhà, thoải mái hơn ở bàn ăn. Và về giường... có thể đọc sách cho đến khi rơi vào giấc ngủ...

h/ Căn đủ thông minh để tận dụng tối đa ngôi nhà nhỏ thành không gian học tập. Hầu hết người dân Indonesia sống trong ngôi nhà nhỏ (có sân), một số người dân may mắn mới có sân nhà rộng. Chúng ta phải sáng tạo hơn trong việc sử dụng sân nhỏ của chúng tôi vào không gian học tập

i/ Gia đình và hàng xóm sẽ cảm thấy tội nghiệp cho đứa trẻ phải học tại nhà nhưng bạn bè của con bạn sẽ ghen tị với phong cách học tập của con bạn. Họ cảm thấy tiếc vì nghĩ rằng con bạn không được GD. Theo quan điểm của họ, GD là đến trường học chính thức. Nếu trẻ không đi học tại trường, các em sẽ không được GD.

k/ Bạn bè nghĩ rằng bạn giàu có, họ nghĩ rằng chỉ những người giàu có mới có thể tổ chức GD tại nhà. Ở Indonesia, chỉ những người nổi tiếng và vận động viên mới tham gia GD tại nhà. Vì vậy, nếu bạn tham gia phương pháp GD tại nhà, mọi người nghĩ rằng bạn là người giàu có.

2.3. Một số vấn đề về giáo dục tại nhà ở Malaysia

Trong những năm qua, cha mẹ HS tại Malaysia đang ngày càng thất vọng với hệ thống GD phổ thông. Thông qua các phương tiện truyền thông xã hội, họ có nhiều ý kiến trái chiều về chương trình GD sử dụng giáo trình Anh ngữ và chương trình sử dụng ngôn ngữ Sejarah. Như vậy, đương nhiên họ tìm kiếm các lựa chọn tốt hơn.

Các trường công lập sử dụng tiếng Trung quốc đang trở thành sự lựa chọn phổ biến, ngay cả đối với người nước ngoài, chủ yếu bởi vì biết thêm một ngôn ngữ cũng là một lợi thế, và có ai là không muốn học tốt môn Toán? Tuy nhiên, những trường học này bị chỉ trích dữ dội vì những nguyên tắc cứng nhắc bắt hợp lí và lạm dụng những hình phạt nghiêm khắc.

Lựa chọn tiếp theo là các trường quốc tế hoặc tư thực, ngày nay có rất nhiều ở Malaysia. Nhưng tất cả chúng ta đều biết hạn chế ở loại trường này là học phí rất cao.

Để giải quyết được những mâu thuẫn trên, cha mẹ HS lựa chọn giải pháp tự tay làm mọi thứ. Có một xu hướng ngày càng gia tăng trong cộng đồng là nuôi và

dạy con học tại nhà.

2.3.1. "Học tại nhà" với luật pháp của Malaysia

GD tiểu học trở thành bắt buộc từ năm 2003 với việc sửa đổi Luật GD năm 1996, được thông qua vào cuối năm 2002. Tuy nhiên, điều thú vị cần lưu ý là ngày càng có nhiều bậc cha mẹ chọn phương án học tại nhà hoặc trường tư. Mặc dù không có số liệu thống kê chính thức, nhưng tính đến năm 2012, ước tính có gần 10.000 trẻ em Malaysia được học tại nhà.

Các bậc cha mẹ muốn con được học tại nhà thì phải xin giấy phép với Bộ GD nhưng vì hầu như không thể có giấy phép đơn lẻ từng phụ huynh từ Bộ nên họ sẽ chọn cách làm theo hệ thống thông tin chỉ dẫn để xóa tên trẻ khỏi hệ thống trường công lập. Các bậc cha mẹ tin rằng họ thực sự tuân theo luật pháp bằng cách cung cấp môi trường tốt và GD con đạt được những kết quả tốt nhất.

Cha mẹ muốn con học ở nhà đang lo lắng về luật pháp, liệu họ có vi phạm pháp luật không? Họ là những người trưởng thành có trách nhiệm và không muốn vi phạm pháp luật. Đây là vấn đề Bộ GD rất quan ngại về hiện tượng gia tăng số lượng HS học tại nhà. Trên thực tế, cha mẹ có con học tại nhà đang tích cực tham gia vào các diễn đàn do Bộ GD tổ chức - ở đây những ý kiến của họ được tiếp thu, công nhận. Và nếu điều đó làm cho họ cảm thấy tốt hơn, thì cho đến nay, không có người học tại nhà nào vi phạm pháp luật.

Charmain Sim, một người được học tại nhà từ năm 2000 đến năm 2007, hiện là nhà văn và biên tập viên của Asian Beacon, đã chia sẻ:

"Khi cha mẹ tôi tách chúng tôi khỏi trường học, điều đó là hợp pháp. Luật quy định rằng một đứa trẻ bắt buộc phải được đi học đến hết lớp 6. Tuy nhiên, trong Luật không nói rằng GD chỉ có thể diễn ra từ hệ thống trường công lập.

Bố mẹ tôi làm nội trợ trước khi cho chúng tôi nghỉ học tại trường. Họ kêu gọi Bộ GD chấp thuận điều này là hợp pháp, sau đó, đại diện của Bộ hỏi chúng tôi sẽ học theo chương trình nào. Cha mẹ tôi trả lời rằng theo chương trình của Mi, họ trả lời rằng vậy thì được.

Vì vậy, miễn là cha mẹ có thể chứng minh rằng chúng tôi đã nhận được sự GD thích hợp tại nhà và đó không phải là giáo trình của Malaysia, điều đó đã được chấp nhận."

Và đây là một trích đoạn của Hiệp hội Bảo vệ Pháp luật Homeschool để giảm bớt sự căng thẳng:

Học tại nhà là hợp pháp (ở Malaysia). Mặc dù Luật GD năm 1996 (Đạo luật 550) yêu cầu GD tiểu học là bắt buộc, nhưng một số bậc cha mẹ đã gặp Bộ trưởng Bộ GD để làm rõ hiệu quả đối với người học tại nhà. Bộ trưởng tuyên bố rằng hình phạt không gửi con đến trường chỉ áp dụng cho cha mẹ hoặc người giám hộ không gửi con đến trường và không GD con bằng bất cứ cách nào tại nhà.

Tuy nhiên, người học tại nhà phải nộp đơn xin miễn học tới Bộ GD, và các quy định nghiêm ngặt thường ngăn cản các gia đình không được chấp thuận chính thức.

2.3.2. Các hình thức học tại nhà ở Malaysia

a) Cha mẹ là giáo viên

Trước đây, gia đình giàu có thường thuê gia sư dạy kèm con học tại nhà. Tổ chức trường học được bắt đầu từ những năm 1900. Ngày nay, học tại nhà đơn giản là trẻ em được GD tại nhà trong sự thoải mái nhất và theo

thời gian biểu linh hoạt do gia sư đặt ra, ví dụ: Cha hoặc mẹ, học những điều thú vị và các kĩ năng áp dụng trong cuộc sống thực tế.

Nhưng... nếu cha mẹ học dở tệ môn khoa học nhưng con họ muốn mổ xẻ một con ếch và học giải phẫu nó thì sao? Hãy lựa chọn hình thức tiếp theo.

b) Liên kết các gia đình cùng dạy con

Đây là mạng lưới trường học-tại gia rất có ích. Khi bạn kết nối nhóm hỗ trợ GD tại nhà, các gia đình có thể nắm bắt kỹ năng và quyền lợi của nhau - Ông Ong dạy sinh học trong khi bà Malar hướng dẫn mổ cá rô phi, ông Farhans dẫn đầu chuyến tham quan vào rừng để tìm hiểu về hệ sinh thái trong khi ông Chongs tổ chức sự kiện thể thao.

Những gì chúng tôi thích về hình thức này là toàn bộ sự sắp xếp đa tầng, sự hòa trộn đa dạng văn hoá, và điều đó đã làm mờ đi câu chuyện hoang đường khi nói rằng người học tại nhà tụt hậu về nhận thức xã hội!

Nhưng sẽ như thế nào nếu cha mẹ không có thời gian hoặc khả năng dạy trẻ trong bất cứ lĩnh vực nào? Chúng tôi có lựa chọn tiếp theo.

c) Trung tâm học tập

Đây là các trung tâm học tập, thường được biết đến với cái tên trung tâm trường học-gia đình, xuất hiện trong bức tranh GD tại nhà hiện đại. Về cơ bản, trung tâm này rất giống trường học, ngoại trừ việc không phải là trường học chính thống. Các giáo trình và hoạt động do trung tâm tự lựa chọn, do đó không giống nhau, đó chính là một trong các tiêu chí để cha mẹ lựa chọn trung tâm, ví dụ: Ngân sách, chương trình yêu thích, phong cách học tập...

2.3.3. Trẻ học tại nhà không nhất thiết phải lựa chọn các chương trình dựa vào SPM

Bất kể quyết định nào thì người học tại nhà có thể chọn các chương trình học khác nhau. Điều thuận lợi nhất trong thế kỉ XXI đó là công nghệ thông tin đã làm cho việc này trở nên dễ dàng hơn rất nhiều. Từ chương trình học đến phương tiện hỗ trợ giảng dạy và tài liệu, mạng lưới trường học tại nhà và các nhóm hỗ trợ, công cụ tìm kiếm trực tuyến sẽ cung cấp cho bạn các nguồn tài nguyên GD vô tận.

Điều này cũng có nghĩa là cha mẹ phải tìm kiếm chương trình, giáo trình và phương pháp học tập tốt nhất cho con trước khi quyết định. Mỗi đứa trẻ đều có những năng lực, tính cách riêng khác biệt, do đó cha mẹ không thể chọn cách GD của một đứa trẻ khác và áp dụng nó một cách mù quáng cho con mình.

Theo chuyên gia về GD tại nhà, David Tan, cha mẹ có quyền lựa chọn những chương trình giảng dạy có liên quan. Trong khi HS trường công lập có chương trình UPSR, PTS2 và SPM, thì những người học tại nhà có các lựa chọn thay thế. Mức độ 'O' của GSCE hoặc SAT (Bài kiểm tra trình độ học vấn) là những lựa chọn được yêu thích. Từ đó, HS có thể tiếp tục học lên bậc đại học.

"Một thế giới không biên giới cho phép người học tại nhà bỏ qua hệ thống GD địa phương và tiếp cận với các chương trình đào tạo đại học thay thế và các khóa học chuyên nghiệp mà không bị thua thiệt". David Tan, chuyên gia về GD tại nhà đưa ra ý kiến tại blog cá nhân.

Tóm lại, học tại nhà thực sự mang lại một thế giới hoàn toàn mới về những khả năng và cơ hội cho những ai đã sẵn sàng. Hệ thống GD tốt nhất là khi trẻ em trở về nhà hạnh phúc, được nỗ lực và phát triển tự nhiên thành một người tốt, hữu ích cho xã hội.

2.4. Một số vấn đề về giáo dục tại nhà ở Singapore

Trước đây, GD tại nhà là một lựa chọn mà phụ huynh HS quan tâm khi họ không còn sự lựa chọn khác, chẳng hạn như khi họ chuyển tới Singapore vào giữa năm khi kì học đã bắt đầu hoặc trẻ có nhu cầu đặc biệt. Tuy nhiên, dư luận đã thay đổi cách nhìn tích cực hơn với phương pháp học tập độc lập này. Ngày càng có nhiều phụ huynh ở Singapore xem GD tại nhà là một trong những lựa chọn thay thế đáng tin cậy.

2.4.1. Những lí do cha mẹ cho con học tại nhà

Một số lí do khiến cha mẹ chọn giáo dục tại nhà cho con mình như sau: 1/ Được tham gia nhiều hơn vào việc GD trẻ; 2/ Dành nhiều thời gian hơn cho trẻ; 3/ Là giải pháp tạm thời trong thời gian ở nước ngoài; 4/ Không hài lòng với môi trường học tập hiện có, chẳng hạn như chương trình giảng dạy, chất lượng giáo viên, hoặc thậm chí trẻ bị bắt nạt; 5/ Đáp ứng nhu cầu đặc biệt của trẻ; 6/ Cung cấp cho trẻ một nền GD dựa vào tôn giáo.

Tuy nhiên, học tại nhà cũng có những bất cập. Do trẻ em chủ yếu học tập tại nhà, nhiều phụ huynh lo lắng đứa trẻ có thể không hòa nhập tốt vào xã hội sau này. Trẻ em có thể không học nhanh và nhiều nếu không có kỉ luật và sự cạnh tranh - đây là lí do tại sao, GD tại nhà không dành cho tất cả mọi người.

2.4.2. Phương pháp dạy con học tại nhà ở Singapore

Có nhiều phương pháp khác nhau để dạy trẻ, tùy thuộc vào trình độ và khả năng học tập của trẻ. Trang web của Julie Shephard Knapp-Homeschool Diner- có danh sách thông tin về các phương pháp tiếp cận giáo dục tại nhà khác nhau, các phương pháp và triết lí phổ biến, dưới đây là một số phương pháp phổ biến của chương trình giáo dục tại nhà:

Unit Studies - Nếu bạn thích trẻ nói nhiều hơn về những gì chúng học được, Unit Studies là con đường để chọn. Unit Studies bao gồm việc tổ chức các trải nghiệm học tập của trẻ trong một khuôn khổ từng chủ đề hoặc chủ đề điểm. Ví dụ, trẻ muốn tìm hiểu về "kem". Chủ đề "kem" có thể bao gồm việc đọc về cách làm kem và các hương vị khác nhau, đọc và viết các câu chuyện về kem, đến thăm một nhà máy kem, và xem phim về kem. Unit Studies vị rất hữu ích cho các bậc cha mẹ cần dạy trẻ ở các lớp khác nhau.

Delayed Instruction - Nếu bạn tin rằng tất cả trẻ em học ở những không gian khác nhau, và có những em không thể không ép học để tránh căng thẳng, thì đây là một phần cần thiết của giáo dục (tại nhà). Có hai loại học tập theo tiếp cận này, đó là "học tự nhiên" và dạy chính thức. "Học tự nhiên" diễn ra trong quá trình đứa trẻ lớn lên và trải nghiệm, trong khi "dạy chính thức" là dạy cho từng trẻ những kĩ năng tại một thời điểm nhất định, như đọc và viết lúc 6 tuổi.

Charlotte Mason - Đối với phương pháp truyền thống tập trung vào thiên chúa giáo và văn học, bạn nên cân nhắc phương pháp Charlotte Mason. Theo phương

pháp này, trẻ em là những người “đào sâu” kiến thức từ các tài liệu học tập, và cần sử dụng các tài liệu có chất lượng / “thích hợp” như ngũ kinh hay Kinh Thánh. Trẻ cần được đi dạo, có sổ ghi chép về thiên nhiên và nhật kí cá nhân.

Thomas Jefferson - Nếu trẻ tự giác và bạn tìm kiếm phương pháp khuyến khích sự tự giác thì có thể thử phương pháp GD Thomas Jefferson. Tiếp cận này đề cao việc học tập hàng ngày trong gia đình, tập trung vào việc đọc, thảo luận và ghi chép những việc truyền thống (trong văn học và các lĩnh vực khác), có rất nhiều thời gian để “học tự do” khi HS làm việc theo mục tiêu riêng. Cha mẹ đóng vai trò người cố vấn và động viên đứa trẻ đạt được mục tiêu cá nhân.

Montessori Homeschooling - Đôi khi, cách duy nhất để học là tự làm. Nếu bạn nghĩ như vậy, Montessori Homeschooling là phương pháp tối ưu. Phương pháp này nhấn mạnh các hoạt động thực tế cụ thể và học tập thông qua “công việc” thực tế, trẻ em được xếp vào các nhóm nhỏ để thực hiện các hoạt động do chính các em lựa chọn và tùy khả năng. Hầu hết các trường mầm non đều áp dụng phương pháp này, nhằm thúc đẩy sự tự giác và học tập hợp tác, trẻ lớn giúp trẻ nhỏ, và trẻ nhỏ được học từ các ví dụ này.

Tuy nhiên, nếu bạn chưa quen với việc dạy học tại nhà cho con mình, và các phương pháp được liệt kê ở trên thì bạn hãy tìm kiếm thêm lời khuyên trong lĩnh vực này và chia sẻ kinh nghiệm của bạn với phụ huynh các quốc gia khác để tự chọn cho mình phương pháp phù hợp. Đây là một số nơi bạn có thể tìm thấy sự hỗ trợ.

3. Kết luận

Dạy trẻ học tại nhà là một mô hình/xu hướng GD khá phổ biến ở các nước tiên tiến và đang dần phát triển ở một số quốc gia Châu Á như Singapore, Malaysia và Indonesia. Chúng tôi đã chỉ ra những thuận lợi, khó khăn và một số lưu ý khi thực hiện mô hình này. Tại Việt Nam, dạy học tại nhà là một hiện tượng mới nổi, thu

hút sự quan tâm của khá nhiều phụ huynh tại một số thành phố lớn. Tuy vậy, xét tổng thể tình hình thực tế ở Việt Nam, có một số rào cản nhất định mà phụ huynh quan tâm đến homeschooling cần rất thận trọng trước khi đưa ra quyết định chính thức đó là: 1/Về mặt pháp lí, pháp luật Việt Nam vẫn chưa thừa nhận/cho phép mô hình học tập tại nhà; 2/Trong thực tế vẫn chưa có một chương trình nào theo mô hình homeschool được thiết kế riêng cho HS Việt Nam và được đánh giá, kiểm định; 3/Về mặt giảng dạy, đào tạo tại nhà có những đặc thù riêng, để làm được vai trò người thầy, dạy tất cả các môn, trả lời tất cả câu hỏi kéo dài trong nhiều năm của con với phụ huynh Việt Nam là một vấn đề rất khó; 4/Hệ thống GD Việt Nam chưa có quy trình hỗ trợ, giám sát và đảm bảo chất lượng việc học tập của trẻ theo hình thức homeschooling tương tự một số nước; 5/Khó khăn trong cơ hội được rèn luyện những kĩ năng xã hội trong tập thể với bạn bè đồng lứa của những đứa trẻ học.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] <http://www.marcellinamaria.my.id/index.php/9-home-educating/17-10-things-you-should-know-if-homeschool-in-indonesia>
- [2] <https://cilisos.my/what-you-need-to-know-bef-ore-homeschooling-your-kids-in-malaysia/>
- [3] <http://thanhvien.vn/toi-viet/toi-dua-tin/home-schooling-mo-hinh-giao-duc-tai-nha-o-my-84050.html>
- [4] <https://vnexpress.net/tin-tuc/giao-duc/giao-du-c-tai-nha-o-my-phat-trien-nhu-the-nao-3580984.html>
- [5] <http://cep.com.vn/loi-ich-cua-giao-duc-tai-nha-tre-tro-nen-thong-minh-hon-4783.html>
- [6] <http://cuoituan.tuoitre.vn/tin/van-de-su-kien/chuyen-de/20161119/loi-the-va-bat-on/1220623.html>
- [7] <http://dantri.com.vn/giao-duc-khuyen-hoc/thac-si-dh-harvard-giao-duc-tai-nha-khong-phai-mot-giai-phap-bo-cuoc-20170508115106622.htm>
- [8] <http://tuoitre.vn/giao-duc-tai-nha-596297.htm>

AN INTRODUCTION TO HOMESCHOOL EDUCATION IN SOME ASIAN COUNTRIES

PHAM THI KIM PHUONG - Email:kphuong_2004@yahoo.com
VUONG HONG HANH - Email:hanhvuong1102@yahoo.com
PHAM TUYET NHUNG - Email: nhungonline2000@yahoo.com
The Vietnam Institute of Educational Sciences

Abstract: Homeschool - kid instruction at home- is a developed trend/model in advanced countries. This movement started in 1970s when John Holt – an education theorist- educational renewal supporter- argued that the focus on school education creates a child-enforcing environment. In spite of different names, its forms were that parents do not send their children to formal schools, their children learn at home. Parents will rely on their kids’ abilities, strengths and interests to design right curriculum to their individual child. This article addresses home schooling in three Asian countries: Indonesia, Malaysia, and Singapore with their advantages and disadvantages in homeschool, which contributes to enriching the overall picture of this educational method around the world.

Keywords: Method; educational method; Homeschool; Asia.